

Judikatūras krājums

Lieta C-337/15 P

**Eiropas ombuds
pret
Claire Staelen**

Apelācija – Eiropas Savienības ārpuslīgumiskā atbildība – Eiropas Ombuda izskatīta sūdzība par atklāta konkursa rezultātā izveidota piemēroto kandidātu saraksta pārvaldību – Pienākuma ievērot pienācīgu rūpību pārkāpums – “Pietiekami būtiska” Savienības tiesību pārkāpuma jēdziens – Morālais kaitējums – Uzticības zaudēšana Eiropas ombuda birojam

Kopsavilkums – Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2017. gada 4. aprīļa spriedums

1. *Eiropas Savienības tiesības – Principi – Labas pārvaldības princips – Pienākums ievērot pienācīgu rūpību – Tvērums*

2. *Ārpuslīgumiskā atbildība – Nosacījumi – Prettiesiskums – Pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums – Rūpības pienākuma neievērošana no Eiropas ombuda puses, veicot izmeklēšanu par sliktas pārvaldības gadījumiem – Prasība par ombuda rīcības brīvības robežu acīmredzamu un būtisku pārkāpumu – Vērtējuma kritēriji*

(LESD 340. panta otrā daļa; Eiropas Parlamenta lēmums Nr. 94/262)

3. *Ārpuslīgumiskā atbildība – Nosacījumi – Prettiesiskums – Pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums – Eiropas ombudam iesniegta dokumenta satura sagrozišana, ko viņš pieļāvis, lai pamatotu secinājumus saistībā ar lēmumu pabeigt izmeklēšanu – Iekļaušana*

(LESD 340. panta otrā daļa; Eiropas Parlamenta lēmums Nr. 94/262)

4. *Ārpuslīgumiskā atbildība – Kaitējums – Atlīdzināms kaitējums – Morālais kaitējums, kas nodarīts ar uzticības zaudēšanu Eiropas ombuda birojam – Izslēgšana*

(LESD 340. panta otrā daļa; Eiropas Parlamenta lēmums Nr. 94/262)

1. Labas pārvaldības principam raksturīgais rūpības pienākums, kas vispārīgi piemērojams Savienības administrācijas darbībām tās attiecībās ar sabiedrību, prasa, lai tā rīkotos rūpīgi un piesardzīgi. Šajā ziņā tad, kad administrācijai ir jāveic izmeklēšana, tai tā ir jāveic iespējami rūpīgi, lai kļiedētu jebkādas šaubas un noskaidrotu situāciju.

(skat. 34. un 114. punktu)

2. Lai secinātu, ka pastāv pietiekami būtisks ombudam noteiktā rūpības pienākuma pārkāpums, ir jākonstatē, ka ombuds, nerīkojoties ar visu vajadzīgo rūpību un uzmanību, būtiski un acīmredzami ir pārkāpis robežas, kuras noteiktas viņa rīcības brīvībai, kad viņš īsteno savas izmeklēšanas pilnvaras. Šim mērķim vienlaikus ar šo kontekstu ir jāņem vērā visi elementi, kuri raksturo attiecīgo situāciju,

tostarp it īpaši acīmredzamais rūpības trūkums, kuru ombuds esot izrādījis, veicot savu izmeklēšanu, tas, vai šis rūpības trūkums ir attaisnojams vai nav, kā arī secinājumu, kas izdarīti viņa veiktās pārbaudes rezultātā, neatbilstošais un neracionālais raksturs.

Šajā ziņā ar rūpības principa neievērošanu vien nav pietiekami, lai konstatētu pietiekami būtisku pārkāpumu, kas var izraisīt Savienības atbildības iestāšanos. Proti, vienīgi pietiekami būtisks un nevis jebkāds Savienības tiesību normas, ar kuru tiek aizsargātas privātpersonas, pārkāpums var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Turklāt gadījumā, kad Savienības iestādei vai struktūrai ir piešķirta rīcības brīvība, vienīgi tad, kad attiecīgā iestāde ir acīmredzami un būtiski pārkāpusi šai brīvībai noteiktās robežas, var būt šāds pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums. Tāpat tas ir attiecībā uz ombuda rūpības pienākuma pārkāpumu, kas automātiski nevar nozīmēt prettiesisku rīcību, kas var izraisīt Savienības atbildību, bet kas ir jāizvērtē, ņemot vērā faktu, ka ombudam savu pienākumu izpildē ir vienīgi pienākums izmantot piemērotākos līdzekļus un ka viņam ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz, pirmkārt, sūdzību pamatotību un to turpmāko virzību, otrkārt, uz veidu, kādā veicamas uzsāktās izmeklēšanas un, treškārt, iegūto ziņu analīzi, kā arī secinājumiem, kas izdarāmi no šīs analīzes.

(skat. 36. –38. un 41. punktu)

3. Lai gan, protams, ombudam savu pienākumu izpildē ir plaša rīcības brīvība, tostarp saistībā ar virzību, kādu viņš iecerējis attiecībā uz viņam iesniegtajām sūdzībām un veidu, kādā tās tiks izskatītas, tomēr tad, kad ir jāizklāsta viņam iesniegtā dokumenta saturs, lai pamatotu secinājumus, kurus viņš izdarījis, pieņemot lēmumu pabeigt izmeklēšanu, viņam ir ierobežota, pat gandrīz neesoša rīcības brīvība.

(skat. 57. punktu)

4. Savienības ārpuslīgumiskās atbildības jomā kaitējumam, saistībā ar kuru tiek lūgts atlīdzinājums, jābūt reālam un droši zināmam. Tas tā nav tāda kaitējuma gadījumā, kas izpaužas kā eventuāls uzticēšanās ombuda iestādei zudums. Tā kā šādu kaitējumu var izraisīt ombuda darbības, kuras viņš veic savu izmeklēšanu ietvaros, tas netieši var ietekmēt visas personas, kurām ir tiesības jebkurā brīdī iesniegt viņam sūdzību.

(skat. 91. un 94. punktu)